

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Finansministeriet

13. januar 2009

Overvågning af udviklingen i kreditmuligheder for virksomheder og husholdninger

Baggrunden for forslaget om statslige kapitalindskud i kreditinstitutterne er, at der er opstået en situation, hvor det er vurderingen, at mange kreditinstitutter vil kunne få problemer med at opfylde lovens krav til solvens mv., hvis den finansielle krise for alvor forplanter sig til realøkonomien.

Da kreditinstitutternes mulighed for at skaffe kapital på det private marked samtidig er meget begrænset – formentlig er det i mange tilfælde slet ikke muligt – lægges der et stort pres på kreditinstitutterne, som uden statslig kapitaltilførsel kun kan imødegås ved at kreditinstitutterne slanker deres balancer gennem en kraftig stramning af lånevilkårene for virksomheder og husholdninger.

Den overvejende del af kreditinstitutterne har antageligt allerede foretaget sådanne stramninger, og der er dermed risiko for en egentlig kreditklemme, der kan føre til en betydelig svækkelse af realøkonomien.

Formålet med den statslige kapitaltilførsel er at undgå en sådan kreditklemme ved at sikre, at kreditinstitutternes polstring mod fremtidige tab er tilstrækkelig stor til at skabe luft i udlånspolitikken.

Det er forventningen at de kreditinstitutter, der modtager statslige kapitalindskud, ikke vil stramme udlånspolitikken mere, end den almindelige konjunkturudvikling tilsiger under behørig hensyntagen til, at institutterne samtidig skal drive en sund og ansvarlig forretning og har forskellige udgangspunkter i forhold til eksempelvis deres eksisterende kreditrisici. Denne forventning er baseret på, at kreditinstitutternes kerneforretning er at formidle lån og kredit, hvis de har mulighed for det og vurderer det forsvarligt.

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at stille kvantitative krav til kreditinstituttets udlånsvækst i aftalen med staten om kapitalindskuddet. Dertil er der for store forskelle mellem kreditinstitutterne – i kundesammensætning, forretningsområde, hidtidig udlånspolitik samt regionale forskelle som gør, at den samme udvikling i udlånene fra institut til institut ikke nødvendigvis vil være hensigtsmæssig.

Hvis der blev pålagt kreditinstitutterne bindende kvantitative krav i forhold til deres udlån, ville staten derved endvidere påtage sig et medansvar for kreditinstitutternes fremtidige kreditrisici, herunder i værste fald for, at nogle af kreditinstitutterne senere kom i vanskeligheder.

Der lægges derfor op til en overvågning af udviklingen i kreditvilkårene for virksomheder og husholdninger på makro-niveau.

I aftalen mellem staten og det enkelte pengeinstitut vil indgå, at kapitalindskuddet gives med det formål at skabe luft i udlånspolitikken for at modvirke en kreditklemme og en forpligtelse for instituttet til halvårligt at aflægge redegørelse for udviklingen i udlånene, herunder i forhold til tidligere år, samt for instituttets udlånspolitik. Redegørelserne offentliggøres.

Det kan herudover overvejes at nedsætte et Forum for virksomheds- og forbrugercredit, der får til opgave at overvåge udviklingen i de samlede kreditmuligheder for virksomheder og forbrugere.

Kreditinstitutternes halvårslige redegørelser vil skulle sammenfattes i en form, der er egnet som redskab til at bedømme udviklingen i de samlede kreditmuligheder på makroplan. Hertil vil andre indikatorer også skulle bringes i anvendelse, herunder udlånsstatistik og undersøgelser fra erhvervsorganisationer, Danmarks Statistik og Nationalbanken.

Forum for virksomheds- og forbrugercredit vil udover en formand kunne bestå af medlemmer fra Dansk Industri, Dansk Erhverv, Landbrugsrådet, Håndværksrådet, Dansk Byggeri, Finansrådet, Realkreditrådet, Realkreditforeningen, Forbrugerrådet, Finansministeriet, Nationalbanken og Økonomi- og Erhvervsministeriet. Forummet sekretariatsbetjenes af Økonomi- og Erhvervsministeriet.